

T.B.M.M.
SAADET PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 29.02.2024
Sayı: 14

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 29.02.2024

Bülent KAYA
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Mesut DOĞAN
Ankara Milletvekili

Mustafa KAYA
İstanbul Milletvekili

Şerafettin KILIÇ
Antalya Milletvekili

Mehmet ATMACA
Bursa Milletvekili

Mansur ARIKAN
Kayseri Milletvekili

Mehmet KARAMAN
Samsun Milletvekili

Birol AYDIN
İstanbul Milletvekili

Necmettin ÇALIŞKAN
Hatay Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet , İçişleri
Esas Komisyon	Çevre
Tarih: 1-3-2024	Esas No:2/2051

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
29 Şubat 2024
Numara:

T B M M GENEL YERAK
29 Şubat 2024
No: 1383852

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde özellikle son yıllarda sayıları giderek artan sahipsiz sokak köpekleri nedeniyle vatandaşların büyük bir mağduriyet yaşadığı görülmektedir. Zira sokak köpeklerinin saldırılarına maruz kalan insanların sayısı hiç de azımsanmayacak bir rakama ulaşmıştır. Özellikle son yıllarda yaşanan sokak köpeği saldırıları, vatandaşlar arasında büyük bir endişe ve mağduriyet yaratmıştır.

Son zamanlarda ülkemizde sokak köpeklerinin sorun kaynağı haline gelmesinin nedeni şüphesiz yıllara göre giderek artan vakalar olmuştur. İlgili bakanlıkların yaptığı son çalışmalar sokak köpeği sayısının 2-3 milyon civarında olduğunu göstermektedir. Sayısı ne olursa olsun bu sorunun ciddi bir tedirginliğe sebep olduğu açıkça görülmektedir.

Bununla birlikte sokak köpekleri sorununun sadece vatandaşların güvenliğini değil köpeklerin refahını, toplum sağlığını, çevre düzenini ve genel kamu düzenini etkileyen bir konu olduğu görülmektedir. Bu nedenle sokak köpekleri sorununun çözümü toplumun genel yaşam kalitesi için öncelikli hale gelmiştir.

Ülkemizde sokak köpekleri sorunu sürekli olarak ertelenen bir mesele olarak karşımıza çıkmaktadır. Sokak hayvanı sorununun çözümü, yalnızca devletin veya sivil toplumun tek başına çabalarıyla mümkün olmayacaktır. Belediyeler, Tarım Bakanlığı, yerel ve genel yönetimlere bağlı veteriner hekimler ve sivil toplum kuruluşlarının ortak bir strateji oluşturarak sokak köpekleri sorununu etkili bir şekilde ele almaları giderek daha önemli hale gelmiştir.

Son yıllarda giderek artan köpek nüfusu vatandaşların büyük bölümünün endişelenmesine yol açarken hayvanların güvenliği ve sağlığı açısından da pek çok problemi beraberinde getirmiştir. Bu sorun dolayısıyla mağduriyet yaşayan vatandaşlar ilgili belediyelere talep ve şikayetlerini iletmış olsalar da belediyeler ilgili yasal düzenlemelerin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirmemektedirler.

Bu noktada özellikle belirtilmesi gereken nokta, sorunu büyüten temel sebebin yerel yönetimlerin sorunu çözmekteki isteksizliği ve kanunların hem eksik hem de uygulanmamış olmasıdır. Çünkü belediyeler, 5199 sayılı kanunun ilgili 6'ncı maddesini zorunluluk olarak kabul edip şikayetler üzerine gözlem altına aldıkları köpekleri yine sokağa, sahipsiz kalacakları ortama bırakmaktadırlar. Bununla birlikte yine kanunda açıkça görev olarak verilen kısırlaştırma işleminin kanunun yürürlüğe girmesinden bu yana titizlikle uygulanmadığı göze çarpmaktadır. Bu noktada mevzuatın yanlış yorumlanmasına sebep olan hükümlerinin çözüme uygun şekilde değiştirilmesi gerektiği görülmektedir.

Bununla birlikte kanunların öngördüğü uygulamalar yalnızca yerel yönetimlere sorumluluk yükleyerek sorunun tüm sosyal maliyetini de yerel yönetimlere ödetmektedir. Oysa sorunların yalnızca kamu eliyle çözülmesi ne gerçekçi ne de yeterlidir. Güçlü bir sivil toplum bilinci ve pratiği olan Türkiye'de sorumluluk taraflara paylaştırılmalı böylece herkesin tatmin olduğu, kimsenin bir başkasına suç isnat ederek sorumluluktan kaçmadığı bir politika ortaya konulmalıdır.

Sorunun kaynağında yatan bir başka temel neden Türkiye'deki hayvan üretiminin yeterince denetlenmemesi ve hayvan üretiminin engellenmemiş olmasıdır. Bununla birlikte sayıları giderek artan sokak hayvanlarının kimi çıkar grupları ve çıkar sağlamak isteyen kişiler için suiistimal edilebilir hale gelmiş olması da sorunu çözümsüzlüğe iten başka bir etkenidir. Bu noktada sokak hayvanlarının da hızla büyüyen bir sektörün kurbanları olduğunu söylemek

mümkündür. Zira ekonomik çıkarların olduğu yerde çıkar odaklarının yarattığı istismar, güvenlik sorunu ve toplumu kışkırtıcı kimi yaklaşımların ortaya çıkması kaçınılmazdır. Toplumun iyi niyetini ve endişelerini kullanarak hayvanlar üzerinden çıkar sağlayan bu kesimler hem insanların güvenliğini hem de hayvanların refahını tehlikeye atan bu sorunun büyümesine daha fazla katkı sunmaktadır.

Bilinmelidir ki sokak köpekleri sorunu, sadece toplumu ilgilendiren bir güvenlik, sağlık ve çevre koruma sorunu değil aynı zamanda sahipsiz köpeklerin de mağdur olmasına sebep olan bir konudur. Sorunun çözümü için tüm paydaşların bir araya gelerek sorumluluk alması ve işbirliği yapması gerekmektedir.

Köpeklerin sokaklarda yaşamalarının çeşitli nedenlerle insan sağlığı açısından uygun olmadığı bilimsel çalışmalarda ortaya konmuştur. Sahipsiz köpeklerin sokaklardaki varlığı insan sağlığı ve güvenliği açısından çeşitli nedenlerle uygun görülmemektedir.

Bununla birlikte sokak köpekleri sorununun bir başka boyutu ise bizzat köpeklerle ilgili olan kısımdır. İşkence gibi çeşitli muamelelere maruz kalmaları, insanlardan ya da kendilerinden daha güçlü hayvanlardan zarar görmeleri, susuz ya da aç kalmaları, yiyecek bulamamalarından kaynaklı ve bulundukları yerleri benimsemelerinden kaynaklı alan kavgaları, sağlık kontrollerinin yapılmamasından dolayı hastalanmaları, trafik kazaları sonucu ölüm ya da sakatlanmalar gibi nedenlerle sokakların köpekler için de uygun olmadığı bilinmektedir.

Bu kanun teklifinin amacı, sokak köpekleri sorununa dair somut adımlar atılmasını sağlamaktır. Bu kanun teklifi, sahipsiz sokak köpekleri sorununa hayvanların refahı için uygun çözüm yollarını ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile 24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda "yaşam alanı" tanımının yapılmasını amaçlamaktadır. Maddede il ve ilçe merkezi dışında, bakanlık tarafından sahihsiz ve güçten düşmüş, tehlike arz eden hayvanların yaşaması için tahsis edilen etrafi çevrili açık alanların "yaşam alanı" olarak kabul edilmesi hedeflenmektedir.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda "yaşam alanı" tanımı bulunmamaktadır. Bu durum, sahihsiz ve güçten düşmüş, tehlike arz eden hayvanların barınması için uygun alanların sınırlı kalmasına neden olmaktadır. Kanun teklifinin diğer maddelerinde sahihsiz hayvanların kontrol altında tutulacağı fiziksel mekanlardan biri olarak belirtilen "yaşam alanı" ile ilgili bir tanımlama bulunmaması kanunda bir boşluk yaratacağından bu tanımın da eklenmesi gerekmektedir. Madde ile bu eksiklik giderilerek, söz konusu hayvanlar için uygun yaşam alanlarının oluşturulmasına imkan sağlanacaktır.

MADDE 2- 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'ndaki ilgili maddenin mevcut hali, yakalanan sahihsiz köpeklerin rehabilite edildikten öncelikle alındıkları ortama bırakılmasını öngörmektedir. 5199 sayılı Kanun söz konusu maddesine göre; "Müşahede yerlerinde kısırlaştırılan, aşılanan ve rehabilite edilen hayvanların kaydedildikten sonra öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır". Cümlede geçen "öncelikle" ibaresi sahihsiz hayvanların rehabilite edildikten sonra, öncelikle alındıkları ortama bırakılmasını tavsiye ettiği; ancak alındıkları ortamın hayvanların yaşamını sürdürmeye elverişli olmaması, beslenme imkanı bulunmaması ve sakıncalı yerlerden olması halinde ise gerekli koşullara sahip olan bir başka yere bırakılmasının da mümkün olabileceği anlamına gelmektedir.

Bahsi geçen "...öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır" ibaresinin zorunluluk olmadığı anlaşılmaktadır. Ancak buna rağmen bu ibarenin bir gerekçe ve zorunluluk olarak yorumlanarak sahihsiz hayvanların alındıkları ortama bırakılmaları esas uygulama haline gelmiştir. Belediyelerin, hayvan barınakları kurma ve hayvanların bakımını sağlamak için maddi kaynak oluşturma yükümlülüklerinden dolayı söz konusu ibareyi bir gerekçe olarak kullandıkları düşünülmektedir. Bu nedenle yerel yönetimler köpeklerin toplatılması konusunda gerekli özveriye göstermemiş ve bazı bölgelerde köpek popülasyonunda artış görülmüştür. Vatandaşların sokak köpeklerinin toplatılması yönündeki talepleri belediyeler tarafından 5199 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesi gerekçe gösterilerek karşılıksız bırakılmaktadır.

Türkiye'de 2004 yılındaki yasanın 6'ncı maddesiyle uygulamaya konulan geri bırakma politikasının ardından köpek popülasyonunda hızlı bir artış görülmüştür. Bu noktada kanunda belirtilen kısırlaştırma politikasının ve kanunun tam anlamıyla uygulanmadığı gerekçesiyle yerel yönetimler sıkça eleştirilmektedir. Yerel yönetimlerin kanunun ilgili maddesini uygulamamaları yıllar içerisinde sorunun giderek büyümesine neden olmuştur. Sahihsiz köpek sayısının çok fazla artması nedeniyle, paradoksal şekilde yakala-kısırlaştır-geri bırak politikasının uygulanabilirliği ve sonuç üretme kapasitesi her geçen gün azalmaktadır. Bu bağlamda "...öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır" ibaresi değiştirilerek sokak hayvanlarının kontrol altında tutulması zorunlu hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca maddeye eklenen fıkra ile köpeklerin toplanmadan önce onların yaşam ve refahına uygun fiziki şartların sağlanması, böylelikle hayvanların yetersiz kapasite ve imkanlarda kontrol altında tutulmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Ülkemizde sokak hayvanları sorununun kaynaklarından birisi şüphesiz ki evcil hayvanların sahiplendirme yoluyla değil satın alma yoluyla edinilmesidir. Satın alınan ancak bir süre sokağa bırakılan hayvanların popülasyon artışına neden olduğu görülmektedir. Bu noktada Türkiye’deki hayvan üretiminin yeterince denetlenmemesi ve hayvan üretiminin engellenmemiş olması üzerinde durulması gereken bir başka konudur.

Her ne kadar 5199 sayılı kanunla pet shoplarda canlı hayvan satışı engellenmiş olsa da, internet üzerinden canlı hayvan satışı (özellikle cins kedi ve köpek) devam etmektedir. Evcil hayvan üretmek ve satmak için kanuni yeterliliklere sahip olmayan birçok kişi “merdiven altı” olarak tabir edebileceğimiz koşullarda üretim yaparak hayvanlar üzerinden para kazanma yoluna gitmektedir. Bir hevesle satın alınan hayvanlar ise daha sonra sokağa terk edilerek hem sokaktaki olumsuzlukların içine terk edilmekte hem de sorunun daha da büyümesine olanak tanımaktadır.

Bu kanun maddesi ile izinsiz hayvan satışının engellenmesi ve hayvan edinmenin yalnızca sahiplendirme yoluyla yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Hayvanlara yönelik şiddet ve kötü muamele, son yıllarda artan bir şekilde gündemimize gelen bir sorundur. Bu durum, hem hayvan refahı açısından hem de toplumumuzun vicdanı açısından büyük bir endişe kaynağıdır. Mevcut kanunda hayvanlara yönelik şiddet ve kötü muamelelere yönelik öngörülen idari para cezaları caydırıcı olmamaktadır. İlgili maddede geçen parasal cezalar, maddenin düzenlendiği tarih için dikkate değer olsa da ücretlerin arttığı mevcut durumda son derece düşük kalmaktadır. Bu nedenle, bu cezaların artırılması kaçınılmaz olmuştur.

Bu madde ile 5199 Sayılı Kanun’un idari para cezalarının yer aldığı 28 inci maddenin bendlerinde yer verilen hayvanlara yönelik şiddet ve kötü muamelelere yönelik düzenlenmiş olan idari para cezalarının artırılmasını ve bu cezaların caydırıcılığını artırılması amaçlanmaktadır.

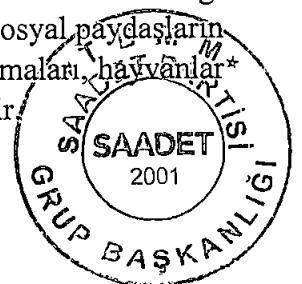
MADDE 5- Teklifin 4 üncü maddesinde benzer gerekçelerle artırılmış olan idari para cezalarının yanında bu madde ile adli cezaların da artırılması ve hayvanlara yönelik kötü muamelenin engellenmesi amaçlanmaktadır. Bu madde ile 5199 Sayılı Kanun’da adli cezaların yer aldığı 28/A maddesinde geçen adli cezaların alt sınırı artırılmaktadır.

Böylelikle hayvanlara yönelik kötü muamele, şiddet, saldırı ve işkencenin önüne geçilmesi, hayvanlara eziyet edenlere verilecek cezaların caydırıcı olması amaçlanmaktadır.

MADDE 6- 5199 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinde “Belediyelerin sorumluluğu” başlığı ile düzenlenen bölümde sahipsiz sokak hayvanları için bakım sorumluluğunun kapsamı sorunun çözümü için yetersiz kalmaktadır.

Kanunun öngördüğü politikalar yalnızca yerel yönetimlere sorumluluk yükleyerek sorunun tüm sosyal maliyetini de yerel yönetimlere ödetmektedir. Oysa sorunların yalnızca kamu eliyle çözülmesi ne gerçekçi ne de yeterlidir. Güçlü bir sivil toplum bilinci ve pratiği olan Türkiye’de sorumluluk taraflara paylaştırılmalı böylece herkesin tatmin olduğu, kimsenin bir başkasına suç isnat ederek sorumluluktan kaçmadığı bir politikalar bütünü ortaya konulabilir.

Bu kapsamda kanunun ilgili maddesinde yükümlülük kapsamı genişletilmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede; belediyelerin mali yükünün azaltılması, hayvanların kontrol altında tutulacağı alanların kısa sürede artırılması böylelikle hayvanların refahının artırılması, sosyal paydaşların sorumluluk alarak eksik gördüğü sorun alanlarına doğrudan yapıcı katkı sunmaları, hayvanlar* üzerinden çıkar sağlamak isteyen grupların önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 7- Ülkemizde sokak hayvanları sorununun ve hayvan refahına ilişkin olumsuzlukların kaynaklarından birisi de hayvanların sokağa terk edilmeleridir. Evcil hayvanlara mikroçip takılması zorunluluğu, hayvan refahının korunması, kaybolan hayvanların bulunması ve sahihsiz hayvan sorununun çözümü için önemli bir adımdır. Bu düzenlemenin, hayvan hakları ve hayvan refahı açısından önemli bir gelişmeye katkı sağlayacağı öngörülmektedir. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'na eklenen "Çip Zorunluluğu" başlıklı ek madde ile evcil hayvanlara mikroçip takılması zorunluluğu getirilmektedir. Bu sayede kaybolan hayvanların bulunmasına yardımcı olma, hayvan refahının korunması, sokağa terk edilmesinin önüne geçme, zoonotik hastalıkların kontrolü gibi faydaların sağlanması amaçlanmaktadır. Kanun maddesinde yer alan son fıkra ile çip takma uygulamasının daha erişilebilir ve uygulanabilir olması, bu sayede kısa sürede tamamlanması hedeflenmektedir.

MADDE 8- Bazı köpek ırkları, güçlü yapıları ve saldırgan olma eğilimleri nedeniyle tehlikeli olarak kabul edilmektedir. Bu ırkların kontrol altında tutulması ve toplum için oluşturabilecekleri risklerin en aza indirilmesi önemlidir.

Bu kanun teklifi, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda bazı tehlikeli ırk olarak kabul edilen köpeklerin listesine eklemeler yapılmasını, bu ırkların beslenmesi, üretilmesi ve sahihsiz bırakılmalarına ilişkin para cezalarının artırılmasını ve bu köpeklerin saldırıları sonucunda oluşabilecek zararlarda sahiplerine uygulanacak cezaların düzenlenmesini amaçlamaktadır.

Mevcut kanunda yer alan tehlikeli ırk listesi güncel değildir ve bazı tehlikeli ırklar bu listede yer almamaktadır. Ayrıca, bu ırklara ait para cezaları caydırıcı olmamaktadır. Bu madde ile tehlikeli ırk olarak kabul edilen köpeklerin kontrol altına alınması, toplum için oluşturabilecekleri risklerin en aza indirilmesi, hayvan refahının korunması amaçlanmaktadır.

Tehlikeli ırk olarak kabul edilen bir köpeğe sahip olma cezası 11 bin Türk Lirası'ndan 170 bin Türk Lirası'na yükseltilmekte, ayrıca bu köpeklerin üretimini yapıp satanlara 300 bin Türk Lirası idari para cezası uygulanması amaçlanmaktadır. Bu köpeklerin saldırganlıkları sonucunda bir kimseye vermiş olduğu zararlar neticesinde, ihmali davranan, gerekli önlem ve tedbirleri almayan sahiplere ceza verilerek bu köpeklerin toplum içerisinde arz ettikleri tehlikelerin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 9- Ev hayvanlarının sokağa terk edilmesi, hem hayvan refahı hem de toplum güvenliği açısından büyük bir risk oluşturmaktadır. Mevcut kanunda öngörülen 30 bin Türk Lirası idari para cezası caydırıcı olmamaktadır. Bu cezaların güncel ekonomik koşullara uygun şekilde artırılması gerekmektedir. Bu bağlamda kanunun geçici 3. maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan, hayvanların sokağa terki halinde verilen idari para cezası yeniden düzenlenerek caydırıcılığın artırılması amaçlanmaktadır.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun geçici 3. maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "otuz bin Türk Lirası" ibaresi "seksen bin Türk Lirası" olarak değiştirilmektedir.

MADDE 10- Sahipli hayvanların ağızlık ve tasma olmadan dolaştırılması bazı zamanlarda tehlike arz etmektedir. Özellikle çocuk parkları gibi alanlarda köpeklerin bu şekilde tedbirsiz dolaştırılmaları ciddi güvenlik riskleri doğurabilmektedir. Bu nedenle mevcut kanunda da bununla ilgili bir düzenlemeye yer verilmektedir. Ancak günümüz ekonomik koşullarında bu düzenlemede öngörülen para cezası caydırıcılığını yitirmiştir. Bu teklif ile maddede yer alan idari para cezasının tutarı artırılmaktadır.

MADDE 11- Kanunun Resmî Gazete'de yayınlanmasıyla birlikte yürürlüğe gireceği belirtilmektedir.

MADDE 12- Kanunun Cumhurbaşkanınca yürütüleceği belirtilmektedir.

HAYVANLARI KORUMA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“r) Yaşam alanı: İl ve ilçe merkezi dışında, bakanlık tarafından sahipsiz ve güçten düşmüş, tehlike arz eden hayvanların yaşaması için tahsis edilen etrafı çevrili açık alanı,”

MADDE 2- 5199 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır.” ibaresi “kontrol altında tutulmaları veya sahiplendirilmeleri zorunludur.” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Yerel yönetimler, sahipsiz köpekleri müşahade altına almak için öncelikle bu hayvanların kontrol altında tutulacakları ve yaşamlarını sağlıklı bir şekilde sürdürebilecekleri bakımevi, barınak ve yaşam alanlarını ivedilikle tahsis etmekle yükümlüdür. Aksi halde sokak hayvanlarının bulunduğu ile bağlı yerel yönetimlerin aynı kanunun 28/A maddesi uyarınca cezai sorumlulukları bulunmaktadır.”

MADDE 3- 5199 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Kedi ve köpekler Bakanlık izni olmadan internet veya başka bir yolla satılamaz. Sahipli hayvanlardan üretilen ev hayvanlarının başka birine devredilmesi ancak sahiplendirme yoluyla yapılabilir. Bu hükme uymayanlar ve izinsiz olarak satışa arz edenler için sekiz bin beş yüz Türk lirası idari para cezası, satışı gerçekleştirenler için hayvan başına on bir bin üç yüz elli Türk lirası idari para cezası uygulanır.”

MADDE 4- 5199 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “bin iki yüz Türk lirası” ibaresi “iki bin sekiz yüz Türk lirası” şeklinde, (b) bendinde yer alan “bin Türk lirası” ibaresi “iki bin sekiz yüz Türk lirası” ve “beş bin Türk lirası” ibaresi “on yedi bin Türk lirası” şeklinde, (c) bendinde yer alan “bin Türk lirası” ibaresi “sekiz bin beş yüz Türk lirası” şeklinde, (d) bendinde yer alan “otuz beş bin Türk lirası” ibaresi “yüz yetmiş bin Türk lirası” şeklinde ve “dört bin beş yüz Türk lirası” ibaresi “on yedi bin Türk lirası” şeklinde, (e) bendinde yer alan “bin iki yüz Türk lirası” ibaresi “beş bin altı yüz Türk lirası” ve “dört bin beş yüz Türk lirası” ibaresi “elli bin Türk lirası” şeklinde, (f) bendinde yer alan “beş yüz Türk lirası” ibaresi “iki bin sekiz yüz Türk lirası”; “bin beş yüz Türk lirası” ibaresi “beş bin altı yüz Türk lirası”; “beş yüz Türk lirası” ibaresi “iki bin sekiz yüz Türk lirası”; “beş bin Türk lirası” ibaresi “yirmi beş bin Türk lirası”; “üç bin Türk lirası” ibaresi “on yedi bin Türk lirası” ve “bin Türk lirası” ibaresi “beş bin altı yüz Türk lirası” şeklinde, (g) bendinde yer alan “beş bin beş yüz Türk lirası” ibaresi “yirmi bin Türk lirası” şeklinde, (h) bendinde yer alan “iki bin yüz Türk lirası” ibaresi “on yedi bin Türk lirası” ve “beş bin iki yüz elli Türk lirası” ibaresi “yirmi bin Türk lirası” şeklinde, (ı) bendinde yer alan “iki bin iki yüz Türk lirası” ibaresi “on bin Türk lirası” ve “beş bin beş yüz Türk lirası” ibaresi “yirmi bin Türk lirası” şeklinde, (j) bendinde yer alan “bin beş yüz Türk lirası” ibaresi “on bir bin beş yüz Türk lirası” “on bir bin Türk lirası” ibaresi “otuz beş bin bin Türk Lirası”; “iki bin Türk lirası” ibaresi “on bir bin Türk lirası” ve “iki bin Türk lirası” ibaresi “on bir bin üç yüz Türk lirası” şeklinde, (k) bendinde yer alan “yirmi bir bin Türk lirası” ibaresi “yüz yirmi bin Türk lirası” şeklinde, (l) bendinde yer alan “bin beş yüz Türk lirası” ibaresi “sekiz bin beş yüz Türk lirası” şeklinde ve (m) bendinde yer alan “iki bin beş yüz Türk lirası” ibaresi “on bir bin üç yüz Türk lirası” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 5199 Sayılı Kanunun 28/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “beş yıldan on yıla” ibaresi “yedi yıldan on beş yıla” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “altı aydan dört yıla” ibaresi “dört yıldan on yıla” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “altı aydan üç yıla kadar hapis ve yüz günden az olmamak üzere” ibaresi “beş yıldan on beş yıla kadar hapis ve iki yüz

günden az olmamak üzere” şeklinde ve dördüncü fıkrasında yer alan “altı aydan üç yıla” ibaresi üç yıldan beş yıla” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 5199 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakanlık, belediyeler ve sivil toplum kuruluşlarının sorumluluğu

EK MADDE 1- Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan büyükşehir ilçe belediyeleri ile diğer belediyeler ve sokak hayvanları ile ilgili faaliyet gösteren bağış toplama hakkına sahip sivil toplum kuruluşları, sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevi, barınak ve yaşam alanı kurmakla yükümlüdür.

Belediyeler ve sivil toplum kuruluşları tarafından kurulan hayvan bakımevi, barınak ve yaşam alanlarının yetersiz kaldığı hallerde Bakanlık tarafından uygun görülen alanlar da yaşam alanı olarak belirlenebilir.

Birinci fıkrada belirtilen hayvanlar, ilgili belediyeler veya sivil toplum kuruluşları tarafından hayvan bakımevi, barınak veya yaşam alanlarına götürülür. Hayvan bakımevi kurma zorunluluğu olmayan belediyeler ve sivil toplum kuruluşları ise sorumluluk alanındaki bu hayvanları en yakın hayvan bakımevine götürür.

Rehabilite edilen hayvanlar, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları arasındaki iş birliği ile sahiplendirilmek üzere Bakanlıkça oluşturulan veri tabanına kaydedilir.

Bu madde uyarınca kurulan tüm bakımevi, barınak ve yaşam alanlarında, ilgililerce kesintisiz takip yapılabilmesi için, izleme sistemleri kurulması zorunludur.

Yerel yönetimler, mevcut ve sonradan açılacak bakımevi, barınak ve yaşam alanlarında çalışacak personellerine hayvan bakımı ile ilgili eğitimleri vermekle yükümlüdür.

Mevcut ve sonradan kurulacak bakımevi, barınak ve yaşam alanları ziyarete açık tutulur. Gönüllülerin barınaklarda çalışmasına kurum yetkililerin gözetimi olmak kaydıyla izin verilir.”

MADDE 7- 5199 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Çip zorunluluğu

EK MADDE 3- 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde tanımlanan tüm evcil hayvanlara, yetkili veterinerler tarafından hayvanın bedensel bütünlüğünü bozmayacak şekilde çip takılması zorunludur.

Ayrıca serbest veteriner hekimlerin de kimliklendirme sürecine dahil edilmesi sağlanır.”

MADDE 8- 5199 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen “Fila Brasileiro” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Preso Canario, Bandog, American Staffordshire Terrier, American Bully” ibaresi eklenmiş, “on bir bin” ibaresi “yüz yetmiş bin” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında geçen “on bir bin” ibaresi “altmış sekiz bin” şeklinde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasında geçen “otuz bin” ibaresi “seksen bin” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Bu hayvanların saldırganlıkları sonucunda bir kimseye vermiş olduğu zararlar neticesinde, ihmali davranan, gerekli önlem ve tedbirleri almayan sahiplerine 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 88 inci madde ve devamı hükümleri ile 83 üncü madde ve devamı hükümleri uygulanır. Bu hayvanların saldırganlıkları sonucunda sahipli bir hayvana zarar vermeleri neticesinde ihmali davranan, gerekli önlem ve tedbirleri almayan sahiplerine 5237 sayılı Kanunun ilgili cezai hükümleri uygulanır. Ayrıca bu hayvanların üretimini yapıp satanlara üç yüz bin Türk lirası idari para cezası uygulanır.”

MADDE 9- Kanunun geçici 3. maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan, “Bu hayvanların sokağa terki halinde otuz bin Türk lirası idarî para cezası verilir.” cümlesindeki “otuz bin-Türk Lirası” ibaresi “seksen bin Türk Lirası” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 10- Kanunun geçici 3. maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan, “on bir bin Türk Lirası” ibaresi “altmış sekiz bin Türk Lirası” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 11- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

